

Aan de gemeenteraad

Uw brief van: -	Ons kenmerk: 451894
Uw kenmerk: -	Contactpersoon: R. Peters
Bijlage(n): -	Cluster: OLR
Onderwerp: Stand van zaken opvang vluchtelingen en huisvesting statushouders regio Rotterdam- Rijnmond	Doorkiesnummer: 14 0180 Datum: 5 december 2023

Geachte raadsleden,

Gemeenten hebben een belangrijke taak bij de opvang van vluchtelingen. Vanouds ligt dit vooral in de huisvesting van statushouders waarvoor gemeenten een jaarlijkse taakstelling moeten uitvoeren. Later is er de crisishulp (CNO) bij gekomen, die in Barendrecht aan de Zuider Carnisseweg is gerealiseerd. En binnenkort zal daar ook het realiseren van duurzame opvangplaatsen voor asielzoekers vanuit de Spreidingswet aan worden toegevoegd. Daarnaast zijn er op dit moment voorbereidingen om ook de organisatie van de opvang van Oekraïense ontheemden bij de gemeenten onder te brengen.

Nog geen wettelijke basis

De regering werkt al lange tijd aan wetgeving die gemeenten gaat verplichten duurzame opvangplaatsen voor asielzoekers te realiseren. Vanwege de enorme urgentie van het asielvraagstuk en de feitelijke onmogelijkheid om alles op een enkele plaats in het land te concentreren, is het idee ontstaan om de opvang over het land te spreiden. Alle gemeenten krijgen dan, al naar gelang hun inwoneraantal, de wettelijke opdracht om duurzame opvangplaatsen te realiseren. Het voorstel voor de Spreidingswet, dat al een langere tijd in ontwikkeling was, heeft inmiddels het parlement gepasseerd en zal begin volgend jaar van kracht worden. Deze Spreidingswet biedt een wettelijk kader om de asielopvang over het land te verspreiden en gemeenten zo nodig te verplichten tot het opzetten van duurzame opvangplaatsen voor asielzoekers.

Regionaal bestuurlijk en ambtelijk overleg

Er wordt al geruime tijd binnen bestuurlijk Nederland nagedacht over hoe de asielketen effectiever en functioneler kan worden opgezet. Het vinden van oplossingen voor het asielvraagstuk blijft een grote uitdaging welke veel discussie oproept. De materie brengt ook voor onze regio de nodige vraagstukken mee en ligt politiek en maatschappelijk gevoelig. De juiste afwegingen maken tussen zorg en opvang voor de ontheemde vluchteling versus de verantwoordelijkheid voor eigen inwoners is onmiskenbaar een uitdaging. Het bovengemeentelijk overleg over deze problematiek vindt plaats in vaste structuren. Zo is er de Regionale Regietafel (RRT) waarin alle regiogemeenten bestuurlijk zijn vertegenwoordigd. De RRT wordt ondersteund door een ambtelijke Taskforce Opvang waarvoor de dertien regiogemeenten een ambtenaar hebben afgevaardigd. De Taskforce Opvang heeft een voorbereidende en ondersteunende functie voor de RRT en doet beleidsvoorstellen met betrekking tot de regionale opgave opvang vluchtelingen. Boven de regionale regietafels functioneert de Provinciale Regietafel (PRT). In essentie is de taak van de regietafels

om een regioplan op te stellen waarin is opgenomen in welke gemeenten hoeveel vluchtelingen worden opgevangen.

Over aantallen gesproken

Over de hoeveelheid opvangplaatsen voor asielzoekers die in onze regio gerealiseerd zou moeten worden bestaat al enige tijd discussie en onduidelijkheid. Het COA rekent voor Zuid-Holland op zo'n 17.000 plaatsen, hetgeen voor de regio Rotterdam-Rijnmond neerkomt op zo'n 7.000 plaatsen. Om uit deze discussie en onduidelijkheid te komen heeft de commissaris van de koning een aanbod gedaan aan het Rijk van 10.000 opvangplaatsen voor Zuid-Holland. Omgerekend betekent dit 3.550 opvangplaatsen voor de regio Rotterdam-Rijnmond. Het is de verwachting dat deze aantallen zullen aansluiten op de Spreidingswet die begin 2024 van kracht zal zijn. Binnen de RRT is afgesproken dat de regio zich richt op dit aantal voor de komende tijd. Voor de gemeente Barendrecht betekent dit opvang bieden aan 129 asielzoekers.

Onderstaand in overzicht de aantallen voor alle groepen vluchtelingen voor Barendrecht in 2023:

Groepen vluchtelingen	Taakstelling / richtgetal	Gerealiseerd per 1-11-2023
Statushouders	Taakstelling 2 ^e helft 2023 = 49 vanuit het wettelijk kader huisvesting statushouders voor gemeenten	Tot nu toe zijn 17 statushouders gehuisvest en 35 statushouders zullen in 2023 een woning krijgen toegewezen
Asielzoekers	129 richtgetal vanuit de concept-Spreidingswet	50 asielzoekers worden reeds opgevangen in een locatie aan de Zuider Carnisseweg en de overige 79 asielzoekers willen we gaan huisvesten in een nog te realiseren kleinschalige locatie op het Zuidelijk Randpark
Oekraïense ontheemden	147 richtgetal vanuit de provinciale richtlijn	117 Oekraïense vluchtelingen worden gehuisvest in verschillende woningen in Barendrecht van woningbouwverenigingen, particulieren en gemeente. De overige 30 vluchtelingen willen we gaan huisvesten in een nog te realiseren locatie op het Zuidelijk Randpark.

Stand van zaken binnen de RRT

Binnen de RRT hebben de leden inmiddels overeenstemming bereikt op de volgende punten.

In de eerste plaats wordt er een integraal verdelingsplan voor de regio opgesteld het zogenaamde regioplan. Alle gemeenten nemen hierin hun verantwoordelijkheid voor de realisatie van duurzame opvangplaatsen voor asielzoekers. Gezamenlijk zullen de gemeenten invulling geven aan de totale regionale opgave van 3.550 duurzame opvangplaatsen voor asielzoekers.

In de tweede plaats krijgt de ambtelijke Taskforce Opvang de opdracht om tot verdere ontwikkeling van een verdelingsplan te komen. Dat vergt optimale en creatieve inzet van zowel bestuurders als ambtenaren om deze opdracht effectief te kunnen uitvoeren. De eerste stappen zijn hierin gezet en de Taskforce Opvang heeft inmiddels een concept regioplan opgesteld welke intussen is voorgelegd aan de RRT.

In de derde plaats hebben de bestuurders van de RRT het 'convenant opvang vluchtelingen en huisvesting vergunninghouders regio Rotterdam-Rijnmond 2023-2025' op 17 november 2023 ondertekend. Daarin is afgesproken om een gezamenlijke inspanningsverplichting aan te gaan om invulling te geven aan de regionale opgave.

Wat dit betekent voor Barendrecht

Onze bijdrage aan de regionale opgave omvat 129 duurzame opvangplaatsen voor asielzoekers. Dit aantal is gebaseerd op het bod van de provincie van 10.000 opvangplaatsen aan het Rijk. Wij oriënteren ons op de mogelijkheid om, naast de reeds bestaande noodopvanglocatie aan de Zuider Carnisseweg van 50 opvangplaatsen, de overige opvangplaatsen te realiseren middels een kleinschalige opvanglocatie in het Zuidelijk Randpark. De bestuurlijke en ambtelijke voorbereiding van deze plannen is op dit moment in volle gang. Het Zuidelijk Randpark biedt ruime mogelijkheden om een passend antwoord te kunnen formuleren op de toekomstige opgave van de opvang en huisvesting van vluchtelingen voor de gemeente Barendrecht.

De Spreidingswet komt eraan

Zoals gezegd zal naar verwachting begin volgende jaar het wettelijk kader vanuit de Spreidingswet van kracht worden voor gemeenten. Binnen de regio Rotterdam-Rijnmond hebben we het wettelijk kader niet afgewacht maar hebben inmiddels allerlei plannen en voorstellen opgesteld om regionaal vorm te geven aan de Spreidingswet. Het concept regioplan is hiervan een uitwerking. Daarnaast is er in de achterliggende periode een breed maatschappelijk netwerk opgezet binnen de gemeente en regio dat sterk betrokken is op de uitvoering van de asielketen.

Deze proactieve opstelling vanuit de gemeente en regio geeft een betere uitgangspositie naar ketenpartners als het COA om invloed te kunnen blijven uitoefenen over welke doelgroepen we kunnen en willen opvangen binnen de gemeente en regio.

Verskillende groepen vluchtelingen in Barendrecht

Barendrecht heeft inmiddels 50 asielzoekers opgevangen in de CrisisNoodOpvang-locatie (CNO) aan de Zuider Carnisseweg en biedt opvang en huisvesting aan 117 Oekraïense vluchtelingen. Voor beide doelgroepen is er inmiddels een maatschappelijke zorgketen opgezet van huisvesting tot een onderwijsprogramma voor kinderen. Daarnaast is er een grote mate van maatschappelijke betrokkenheid vanuit de inwoners van Barendrecht, die zich onder meer heeft vertaald in een ruime inzet van vrijwilligers: van taalcoaches voor Oekraïense vluchtelingen tot een maandelijks eetcafé in de CNO aan de Zuider Carnisseweg. Mede dankzij al deze vrijwillige inzet verloopt de opvang grotendeels probleemloos. Vanuit de samenleving vernemen wij geen signalen van overlast. Door de korte lijnen met de omwonenden worden aandachtspunten steeds snel opgepakt door de locaties en de gemeente.

Door de ingeslagen weg van intensievere samenwerking met woningbouwverenigingen en de extra sturing binnen de gemeente voort te zetten is de verwachting dat de taakstelling voor de 2^e helft 2023 zal worden behaald.

De huisvesting en opvang van de verschillende groepen vluchtelingen brengt ook het realiseren van sociale voorzieningen met zich mee zoals onderwijs, welzijn en gezondheidszorg in Barendrecht. De realisatie hiervan heeft financiële impact, maar geeft ook grote druk op de capaciteit bij de verschillende organisaties.

Ten slotte

Landelijk is er een grote crisis ontstaan rondom de opvang en huisvesting van verschillende groepen vluchtelingen (asielzoekers, statushouders en Oekraïense ontheemden) Deze crisis raakt uiteraard ook de gemeente Barendrecht. Vanuit het Rijk en de regio wordt grote druk uitgeoefend op individuele gemeenten om mee te werken aan (nood)opvang en huisvesting van deze vluchtelingen. Tot nu toe is de vluchtelingenproblematiek grotendeels als crisis aangepakt. Vanuit de verwachting dat de vluchtelingenproblematiek steeds meer een structureler karakter zal krijgen en aantallen zullen toenemen, is de gemeente Barendrecht bezig om vanuit een crisisaanpak over te gaan naar een structurele, integrale en programmatische aanpak. Hiermee verwachten we een slagvaardige en effectieve aanpak op te zetten als voorbereiding op de toekomst.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Barendrecht,

de secretaris,

G.J. Bravenboer

de burgemeester,

drs. R.E. Schneider